

ИСАБЕЛ АЛИЕНДЕ ЕСТЕР ЛУСЕРО

Превод от испански: Самул Франсес, 1996

chitanka.info

Донесли му Естер Лусеро върху набързо стъкмена носилка, тя кървяла като вол, а тъмните ѝ очи били широко отворени от ужас. Щом я видял, доктор Анхел Санчес за пръв път изгубил пословичното си спокойствие — и неслучайно: бил влюбен в нея от деня, в който я съзрял, когато била още дете. По онова време тя не се разделяла от куклите си, а той, тъкмо обратното, се завръщал остарял с хиляда години от последната си победоносна кампания. Пристигнал в селото начело на партизанска колона, върху покрива на камионетка, с пушка на коленете, с небръсната от месеци брада и с куршум, заседнал завинаги в слабините му, но щастлив, както не е бил никога дотогава, нито щеше да бъде по-късно. Видял момичето да развява червено хартиено знаменце сред множеството, което възторжено поздравявало освободителите. По онова време той бил на трийсет години, а тя приближавала дванайсетте, но по здравите ѝ като от алабастр кости и по дълбочината на погледа ѝ Анхел Санчес отгатнал красотата, която се зараждала потайно в нея. Наблюдавал я от височината на камионетката, убеден, че е видение, предизвикано от жегата на блатата и от възбудата на победата, но тъй като вечерта не намерил утеха в прегръдките на мимолетната приятелка, която съдбата му отредила, разбрал, че трябва да тръгне и да потърси това създание най-малкото, за да се увери, че е само мираж. На другия ден, когато тълпите от уличните празненства се поуспокоили и настъпило време светът да бъде приведен в ред и да бъдат пометени остатъците от диктатурата, Санчес излязъл да обиколи селото. Първата му мисъл била да обходи училищата, но научил, че са затворени след последното сражение, и се наложило да чука от врата на врата. След няколко дни на търпеливо бродене, когато повярвал, че момичето е само измама на изтощеното му сърце, стигнал до мъничка къщурка, боядисана в синьо и с надупчена от куршумите фасада, чието единствено прозорче се отваряло към улицата без друга защита, освен перденца на цветя. Почукал няколко пъти и като не получил отговор, се решил да влезе. Вътрешността се състояла от едно-единствено помещение, бедно обзаведено, прохладно и сумрачно. Прекосил стаята, влязъл през някаква врата и се озовал в изпълнен с покъщнина и вехтории просторен двор с хамак, повесен под мангово дърво, корито за пране, курник в дъното и изобилие от тенекиени кутии и глинени гърнета, в които растели треви, зеленчуци и цветя. Там най-сетне намерил

момичето, за което си мислел, че е било сън. Естер Лусеро била боса, с простишка ленена рокля, със събрана на тила ѝ коса, пристегнатата с връзка за обувки, и помагала на баба си да простре прането на слънце. Щом го видели, и двете отстъпили инстинктивно, привикнали да не се доверяват на хора с ботуши.

— Не се бойте, аз съм ви другар — представил се той, стиснал в ръка омазнената си барета.

От този ден Анхел Санчес се ограничил да желае Естер Лусеро мълчаливо, засрамен от непристойната си страст по едно невръстно момиче. Заради нея отказал да отиде в столицата, когато се поделял трофеят на властта, а предпочел да оглави местната болница в това забравено село. Не бил склонен да се домогва до любов отвъд границите на собственото си въображение. Задоволявал се със съвсем малко: да я вижда как минава на път за училището, да се грижи за нея, когато се заразила от скарлатина, да я снабдява с витамини в години, в които млякото, яйцата и месото стигали само за най-малките, а останалите трябвало да се задоволяват с банани и царевица, да я посещава в двора, където се настанявал на един стол и я учел на таблицата за умножение под зоркото око на бабата. Естер Лусеро му викала „чичо“ поради липса на по-подходящо обръщение, а старата жена приела присъствието му като поредната необяснима проява на Революцията.

— Каква потребност може да има един учен човек, доктор, директор на болница и герой на родината, от разговорите с една старица и мълчанието на нейната внучка? — питали се селските клюкарки.

През следващите години девойката разцъфтяла, както става почти винаги, но Анхел Санчес вярвал, че в нейния случай е свидетел на своеобразно чудо и само той е в състояние да съгледа красотата, която съзрявала тайно под невзрачните рокли, сътворени от баба ѝ на домашната шевна машина. Не се съмнявал, че тя възбуждала вниманието на всеки, който я видел да минава, също тъй както и неговото, затова се удивявал от отсъствието на тълпи от кандидати около Естер Лусеро. Живееел, измъчван от смазващи чувства: ревност от всички мъже, една постоянна меланхолия, плод на безнадеждността, а и онази адска треска, която го обземала в часовете на следобедната дрямка, когато си представял как момичето, голо и влажно, го зове с

неприлични жестове в сянката на стаята. Никой никога не узнал за терзанията на душата му. Контролът, който упражнявал върху себе си, се превърнал в негова втора природа и му спечелил славата на добър човек. Накрая свахите в селото се отказали да му търсят булка и приели, че докторът е малко странен.

— Не изглежда да е педераст — заключили те, — но може би малария или куршумът в чатала са го лишили завинаги от вкуса към жените.

Анхел Санчес проклинал майка си, че го е пръкнала на този свят прекалено рано, и съдбата си, която осеяла тялото и душата му с толкова белези. Молел се някакво своеволие на природата да разруши хармонията и да затъмни блясъка на Естер Лусеро, та никой да не се досети, че тя е най-красивата жена на този и на всеки друг свят. Затова в злокобния четвъртък, когато я донесли на носилка в болницата, след крачещата начело баба и сподирена от цяло шествие от любопитни, докторът надал вик, дошъл от недрата на душата му. Щом махнал чаршафа и видял девойката, прорязана от ужасна рана, той си въобразил, че сам е предизвикал нещастиято със силното си желание тя никога да не принадлежи на друг мъж.

— Покатери се на мангото в двора, подхлъзна се и падна, та се заби на кола, за който връзваме гъската — обяснила бабата.

— Клетата, остана пронизана като вампир. Измъчихме се, докато я изтръгнем — допълнил един съсед, който помагал в носенето на момичето.

Естер Лусеро притворила очи и тихо изохкала.

От този миг натам Анхел Санчес влязъл в личен двубой със смъртта. Опитал всичко, за да спаси девойката. Оперирал я, инжектирал я, прелял ѝ от собствената си кръв и я натъпкал с антибиотици, но на втория ден станало очевидно, че животът ѝ изтича от раната като неудържим поток. Седнал на стол до умиращата, изтощен от напрежението и мъката, докторът облегнал глава на леглото до нозете ѝ и за няколко минути заспал като новороден. Докато той сънувал гигантски мухи, тя блуждаела в кошмара на агонията — и така те се срещнали на ничия земя и в този споделен със тя сграбчила ръката му и го помолила да не се предава пред смъртта и да не я изостави. Анхел Санчес се събудил, връхлетян от отчетливия спомен за Негъра Ривас и за невероятното чудо, което му върнало живота.

Излязъл тичешком и се сблъскал в коридора с бабата, потопена в мърморенето на безкрайни молитви.

— Продължавайте да се молите, а аз ще се върна след петнайсет минути! — извикал ѝ той мимоходом.

Десет години по-рано, когато Анхел Санчес и другарите му, проправяйки си път сред треволяк до коленете, преследвани и измъчвани безутешно от комарите и жегата, бродели из джунглата и кръстосвали страната надлъж и нашир, за да устройват засади на войниците на диктатурата; когато били само шепа щури мечтатели и коланите им били натъпкани с патрони, раниците — с поеми, а главите — с идеи; когато се случвало месеци да не помиришат жена, нито телата им — да усетят сапун; когато гладът и страхът били като втора кожа, а единственото, което ги поддържало в движение, било отчаянието; когато виждали врагове навсякъде и проявявали недоверие дори към собствената си сянка — та по това време веднъж Негъра Ривас пропаднал в пропаст и се търкалял осем метра, преди да се повали на дъното ѝ безшумно, като торба с парцали. Двайсет минути потрябвали на другарите му, за да се спуснат с въжета между остри камъни и кривите дънери и да го намерят, потънал в храсталака — и почти два часа, за да го изтеглят горе, прогизнал от кръв.

Негъра Ривас, храбър и весел мъжага, винаги в настроение да запее и готов да метне на гърба си някой по-слаб боец, бил разцепен като нар, със стърчащи във въздуха ребра и един дълбок прорез, който започвал откъм плещите и достигал до средата на гърдите му. Санчес носел лекарската си чанта, но случаят сериозно се разминавал със съдържащите се там скромни средства. Без никаква надежда съшил раната, превързал я с ленти от плат и приложил лекарствата, с които разполагал. Поставили мъжа върху парче брезент, опънато между два пръта, и така го понесли, редувайки се, докато станало ясно, че всяко раздрусване означава минута живот по-малко, защото Негъра Ривас бълвал гной като извор и бълнувал за солени урагани и игуани с женски гърди.

Планирали да спрат на лагер, за да го оставят да умре на спокойствие, когато някой забелязал край един кладенец с черна вода двама индианци приятелски да си пощят въшките. Малко по-нататък,

потънало в гъстите изпарения на джунглата, се намирало тяхното село. Били хора от племе, заседнало там от незапомнени времена, без друг контакт с днешния век, освен някакъв храбър мисионер, дошъл сред тях да проповядва безуспешно Божиите закони, и — което било още по-лошо — без дори да са чували нещичко за Въстанието или поне призова „Родина или смърт“. Въпреки различията и езиковата бариера индианците се досетили, че тези омалямоощени мъже не представляват особена заплаха, и им предложили боязливото си гостоприемство. Въстаниците посочили умирация. Онзи, който очевидно бил вождът, ги завел в една колиба, потънала във вечен полумрак и воняща на урина и кал. Там настанили Негъра Ривас върху рогозка, заобиколен от другарите му, както и от цялото племе. Скоро се появил и местният магьосник с ритуална премяна. Командирът се стреснал, като видял герданите му от божури, фанатичния му поглед и слоя кир по тялото му, но Анхел Санчес обяснил, че вече твърде малко би могло да бъде направено за ранения, та каквото и да успее да стори вълшебникът — дори само да облекчи смъртта му, — би било по-добре от нищо. Командирът наредил на хората си да свалят оръжията и да пазят тишина, за да съумее този странен полугол мъдрец да изпълни церемонията си, без да се разсейва.

След два часа температурата спаднала и Негъра Ривас можел да преглъща вода. На следния ден знахарят дошъл отново и повторил лечението. Привечер болният вече седял и ядял гъста царевична каша, два дни по-късно правел първите си опити да пристъпя наоколо, а раната му видимо зараствала. Докато другите партизани следели отблизо неговото бързо оздравяване, Анхел Санчес обикалял наоколо заедно с магьосника и събирал растения в торбата си. Години по-късно Негъра Ривас се издигнал до началник на столичната полиция и си спомнял, че е бил на косъм от смъртта, само когато свалял ризата си, за да прегърне поредната жена, която неизменно го питала какъв е този дълъг шев, разполовяващ тялото му.

„Щом Негъра Ривас бе спасен от някакъв гол индианец, Естер Лусеро ще бъде спасена от мен, та ако ще да се наложи да сключа договор с дявола“, решил Анхел Санчес на път за дома си с надеждата да открие тревите, които съхранявал през всички тези години и за

които до този момент напълно бил забравил. Намерил ги увити във вестник, съвсем изсъхнали и ронливи, в дъното на един разнебитен сандък, редом с тетрадката със стихове, баретата му и други спомени от войната.

Лекарят се завърнал в болницата на бегом като преследван в оловната жегга, която разтапяла асфалта. Сигнал до етажа, прескачайки по няколко стъпала наведнъж, и целият плувнал в пот, нахълтал в стаята на Естер Лусеро. Бабата и дежурната медицинска сестра забелязали как притичал покрай тях и приближили до прозорчето на вратата. Видели го да сваля бялата си престилка, памучната си риза, тъмните панталони, чорапите, купени на черна борса, и обувките с гумени подметки, с които не се разделял. Ужасени, те гледали как съблича и гащетата и остава съвсем гол, като донаборник.

— Света Мария, Божия майко! — възкликнала бабата.

През прозорчето на вратата могли да наблюдават как лекарят преместил леглото в средата на стаята и след като за няколко секунди положил длани върху главата на Естер Лусеро, трескаво затанцувал около болната. Повдигал колене, докато опрат в гърдите, навеждал се до пода, размахвал ръце и се гърчел смешно, без нито за миг да нарушава вътрешния ритъм, който окрилявал нозете му. В продължение на половин час не спрял да танцува като луд, пренебрегвайки кислородните бутилки и стъклениците със серум. После извадил от джоба на престилката си шепа сухи листа, изсипал ги в легенче, стрил ги с юмрук, докато станали на прах, наквасил ги обилно със слюнка, размесил всичко на кашица и се приближил до умиращата. Жените го видели да сваля превръзките и, както отбелязала сестрата в своя доклад, да маже раната с онази гадна смес, без да съблюдава в ни най-малка степен изискванията за асептичност, нито поне да отчете факта, че е изложил срамотите си на показ. Щом приключил с лечението, човекът седнал на пода напълно изнемощял, но озарен от усмивката на светец.

Ако доктор Анхел Санчес не бил директор на болницата и доказан герой на Революцията, щели да му надянат усмирителна риза и да го изпратят без всякакви формалности в лудницата. Но никой не се осмелил да разбие вратата, залостена от него с резе, а когато кметът се решил да го стори с помощта на пожарникарите, вече били

изминали четиринайсет часа и Естер Лусеро седяла на кушетката и с учуден поглед наблюдавала своя чичо Анхел, който отново бил захвърлил дрехите и започвал втория етап от лечението с поредните ритуални танци. Два дни по-късно, когато от столицата пристигнала комисия, специално назначена от Министерството на здравеопазването, тя могла да установи как болната се разхожда по коридора, хванала баба си под ръка, как цялото село се стича в истинско шествие на третия етаж, за да види възкръсналото момиче, а директорът на болницата, облечен безукорно, посрещнал колегите си зад своето бюро. Комисията се въздържала от въпроси относно необичайните танци на лекаря и съсредоточила вниманието си върху чудодейните растения на магьосника.

Изминаха няколко години, откакто Естер Лусеро падна от манговото дърво. Девојката се омъжи за инспектор по околната среда и отиде да живее в столицата, където роди момиченце с кости като от алабастр и с тъмни очи. От време на време изпраща на чичо си Анхел носталгични картички, осеяни с чудовищни правописни грешки. Министерството на здравеопазването организира четири експедиции в джунглата, за да издири редките треви, но без какъвто и да било успех. Растителността сякаш погълна индианското селце, а с него и надеждата да бъде изнамерен от учените медикамент срещу неизлечими рани.

Доктор Анхел Санчес остана сам, без друга компания, освен образа на Естер Лусеро, който го посещава в следобедните часове и изгаря душата му в една безкрайна вакханалия. Авторитетът на лекаря порасна забележително в целия район, защото го чуват да говори със звездите на езиците на местните индианци.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.